

Převeliké řepy rostou i v současnosti, jak dokazuje snímek paní Jitky z Pardubicka.

FOTO – archiv BIO

Mrkev je, na rozdíl od řepy, celá „pravým kořenem“ – na povrchu přezimované mrkve na semeno (odrůda Táborská žlutá na jaře) vidíme vyrážející drobné kořínky všude od shora až dolů ke špičce.

FOTO – P. Dostálek

PĚSTEBNÍ ZPRÁVA – 7. rok broskvoně Marta z Libínského sedla

V minulém čísle Zpravodaje jsme se věnovali původu broskvoně Marty Z Libínského sedla. Podle ústně tradovaného podání z Prachatic pochází tato odrůda od původního německého obyvatelstva. Literární prameny uvádějí naproti tomu vyšlechtění nebo nalezení odrůdy panem Hugo Polákem.

Nyní si ale můžeme Martu připomenout především z pěstitelské stránky. V září k nám na Gengel přišla poštou krabice plná pecek Marty Z Libínského sedla. Nasbírala je paní Simona Kadlčíková z Polničky na Vysočině, podobně jako před dvěma lety (viz Zpravodaj č. 6/2024). Vedle hromady nasbíraných pecek z plodů zaslala paní Kadlčíková i pěstitelskou zprávu, jak se Martě u ní v roce 2025 dařilo.

S laskavým svolením autorky tak můžeme opět přinést její zkušenosti též pro čtenáře Zpravodaje:

Loni (rok 2024, pozn. redakce) broskvoň neměla žádné plody (jarní mrazy vše spálily), proto během roku poměrně bujně rostla, i přes razantní řez měla letos na jaře přes 4 m výšky.

Jaro 2025 bylo celkem příznivé, během kvetení několikrát mírně mrzlo, pak mrzlo i na konci května, kdy už měly malé plody asi 1 cm. Omrzly spodní větve do výšky asi 2 metrů.

Ošetřování:

Na jaře jsem přihnčila sušenými slepičinci. Nepoužívám žádné postřiky, kadeřavost se projevila na naprostém minimu listů, dá se říci, že kadeřavostí netrpí. Odhadem asi 10 % mladých větviček zčernalo a objevily se jakoby rány, ze kterých tekla smůla. Nevím, co to je, možná to způsobily právě ty jarní mrazy.

Plodnost:

Na zdravých větvích bylo obrovské množství plodů, neprotrhávala jsem je, protože jednak jsem se k nim nedostala

(byly vysoko a držely jak přikované) a pak jsem ze zkušenosti věděla, že velké množství stejně během léta spadne. Spadlo, ale stejně dvě větve pod tíhou úrody praskly. Jedna praskla hned v červnu, tu jsem o čtvrtinu zkrátila a ošetřila (vyvázala pásky a zamazala štěpařským voskem). To pomohlo, broskve na ní bez problémů dorostly a dozrály. Druhá větev praskla až na konci srpna, ta ošetřit nešla, ale broskve na ní dozrály také. Po sklizni jsem ji odřízla a ošetřila stromovým balzámem.

Poučení:

1) Během léta broskvoň potřebuje velké množství vody, jinak opadávají listy i plody.

2) Je potřeba skutečně razantní řez, protože plodí jen na loňských letorostech, které jsou ale stále dál a dál od kmenu, takže pak vznikají obrovské páky a větve se lámou.

Řez:

Letos jsem po sklizni podstatně zkrátila větve, pokud možno těsně nad nejnižším letošním letorostem.

Sklizeň:

Úroda dozrála v první dekádě září, sice bylo velké množství plodů shnilých nebo nahnilých, přesto

zbyly asi tři bedýnky zdravých, mimořádně lahodných broskví. Tam, kde na větvi byla malá hustota plodů, byly tyto velké jako ze supermarketu, ovšem s nesrovnatelně lepší chutí.

Zpracování úrody:

Zdravé broskve jsme jedli co to šlo. Co jsme nesnědli, z toho jsem udělala broskvovou marmeládu (do ní se nebojím nakrájet i zdravé části mírně nahnilých broskví) a sušené křížaly.

Ani jedno nevydrželo do Vánoc.

Simona Kadlčíková
Polnička (600 m n.m.)

Strom Marty Z Libínského sedla v Polničce 7. rokem na jaře v květu.

Olistěná Marta Z Libinského sedla v srpnu.

Komentář

Vedle výborné chuti plodů, kterou zmiňuje i pěstitelská zpráva, je odolnost vůči obávané kadeřavosti snad nejcennější vlastností této odrůdy. Marta tak nevyžaduje chemické postřiky, které jsou obvykle potřebné u jiných odrůd broskvoní, jež jsou většinou ke kadeřavosti citlivé. I u Marty se mohou ale vyskytnout jiné choroby. Žádná odrůda není odolná proti všem chorobám současně. V gengelských podmínkách se také setkáváme v některých letech s řadou nahnilých

plodů. Na to může mít vliv i napadení hmyzem, kdy nakousnutí či nabodnutí plodu (např. vosou) znamená jeho pozdější zničení hnilobou. Podle našich zkušeností tomu ale do značné míry lze předejít, když plody sklídíme a otrháme dříve, než jsou zcela zralé. Tedy je lehce podtrhneme a necháme dojít doma (kde jsou proti hmyzu ochráněny). Chuťové kvality broskví se tím nijak nesníží a máme úrodu bezpečně doma.

Správně pěstitelka upozorňuje na velkou plodnost a případné následky v podobě ulomení větví přetížených plody. Předejít tomu lze důsledným protrháním malých plůdků, i když ty na pohled

Svázaná a páskami ošetřená prasklá větev.

„drží jako přikované“. Probírkou snížíme počet plodů, takže zbylé jsou pak větší. Podle možností můžeme přetížení větví předcházet již správným řezem. Pomoci může také podepření ohrožených větví vhodnou podpěrrou, kterou umísťujeme ke stromu závčas. Tedy raději trochu předčasně než pozdě, kdy se větev již zlomí.

pd

FOTO – Simona Kadlčíková

Pod tíhou úrody se větve mohou zlomit.

Ukázkový velký plod.